

**OIKEUS OPPIA – koulutuksellisen tasa-arvon ja positiivisen erityiskohtelun edistämistoimia
varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa valmisteleva työryhmä**

KOKOUMUISTIO 2/2020

Aika: Tiistai 29.9.2020 klo 9-11

Paikka: Teams-kokous

Läsnäolijat:

Läsnäolijat:	läsnä	poissa
Pääsihteeri Peter Kariuki, ETNO	x	
Perusopetusjohtaja Outi Salo, Helsingin kaupunki	x	
Sivistysjohtaja, rehtori Joonas Leinonen, Juuka	x	
Opetustoimen ylitarkastaja Kari Torikka, Lapin AVI	x	
Erytysasiantuntija Päivi Lyhykäinen, OAJ ry	x	
Erytysasiantuntija Leena Matilainen Opetushallitus	x	
Opetusneuvos Leo Pahkin (varhaiskasvatus ja perusopetus)	x	
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Marjo Rissanen (varhaiskasvatus ja perusopetus), Opetushallitus	x	
Erytysasiantuntija Minna Lindberg, Suomen Kuntaliitto ry	x	
Kasvatus- ja opetusjohtaja Kristiina Järvelä, Tampereen kaupunki		
Sivistystoimenjohtaja Tina Nordman, Raaseporin kaupunki	x	
Yliaktuaari Mika Witting, Tilastokeskus	x	
Neuvotteleva virkamies Matti Sillanmäki, Valtionvarainministeriö	x	
Neuvotteleva virkamies Suvi Savolainen, Valtiovarainministeriö	x	
Ympäristöneuvos Jaana Nevalainen, Ympäristöministeriö	x	
Erytysasiantuntija Martina Nygård, THL		x
Apulaisprofessori Matti Sarvimäki, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu	x	
Apulaisprofessori Venla Bernelius, Helsingin yliopisto	x	
Professori Anne Kouvonen, Helsingin yliopisto	x	
Professori Maarit Alasuutari, Jyväskylän yliopisto	x	
Yliopistonlehtori Outi Ylitapio-Mäntylä Oulun yliopisto	x	
Tutkimusjohtaja Tuomas Kosonen, Palkansaajien tutkimuslaitos	x	
Apulaisprofessori Maiju Paananen, Tampereen yliopisto	x	
Professori Piia Seppänen, Turun yliopisto	x	
Koulunjohtaja Nana Lampi, Varissuon koulu, Turku	x	
Hallitussihteeri Kirsi Lamberg, opetus- ja kulttuuriministeriö	x	
Erytysasiantuntija Minna Launonen, opetus- ja kulttuuriministeriö	x	

Opetusneuvos Minna Polvinen, opetus- ja kulttuuriministeriö	x
Opetusneuvos Kati Costiander, Opetushallitus	x
Ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö	x

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous ajassa 9.00.

2. Tutkimuksen näkökulmia tasa-arvoon

Professori Maarit Alasuutari

Maarit Alasuutari esitteli tuloksia childcare-konsortion varhaiskasvatuksen kyselytutkimuksesta, jonka kohdejoukkona oli 4-vuotiaiden lasten huoltajat. Varhaiskasvatuspalveluiden käytön eroja keskityttiin tarkastelemaan kuntaryhmittäin, huoltajan koulutustaustan mukaan sekä sen perusteella, olivatko vanhemmat syntyneet muualla kuin Suomessa.

Keskustelussa nousi esiin mm. lasten vertaisoppimisen merkitys kielen kehityksen kannalta sekä opettajien koulutus. Lisäksi pohdittiin sitä, minkälaisena varhaiskasvatuspalvelut näyttäytyvät vanhemmille, ja että varhaiskasvatuspalveluiden merkitys näyttäytyy erilaisena ammattilaisille ja vanhemmille. Kysymyksenä nousi, miten palvelut näytetään luotettavina maahanmuuttajavanhemmille. Keskusteltiin myös etämahdollisuuksien hyödyntämisestä sekä siitä, miten varhaiskasvatuksen toteutus onnistuu pienissä kunnissa, joissa on vain vähän lapsia.

Professori Anne Kouvonen

Anne Kouvonen esitteli tutkimusta digitalisaation haasteista yhteiskunnassa. Esittelyssä keskityttiin monikulttuurisuuden teemaan ja tarkastelemaan aikuisia maahanmuuttajia digitaalisten palveluiden käyttäjinä. Digitaalisten palveluiden määrän kasvun myötä syrjäytymisen riski on kasvanut sellaisilla henkilöillä, joilla ei ole tarvittavia taitoja tai kielitaitoa palveluiden käyttämiseen. Kouvonen esitteli tutkimukset arabiankielisistä äideistä sekä venäjänkielisistä maahanmuuttajista. Digitaalisten palveluiden käyttämisessä maahanmuuttajilla suurimmaksi haasteeksi nousee kielitaito.

Keskustelussa nousi esille mm. se, että digitaalisten palveluiden tuottajilla tulisi olla vastuu palveluiden tuesta ja neuvonnasta. Nykyisin tukea tarjoavat järjestöt, jolloin myös tuen jatkuvuus on ongelmana hanke-perusteisesta työstä johtuen. Keskusteltiin myös siitä, että kontaktit ja ystävyyssuhteet kantasuomalaisiin ovat olennaista kielen oppimisen kannalta.

Apulaisprofessori Matti Sarvimäki

Matti Sarvimäki alusti näkökulmista koulutuksen tasa-arvon parantamiseen. Työryhmän tulisi keskittyä konkreettisiin toimenpiteisiin, ja pohtia mihin ryhmiin toimenpiteitä kannattaa kohdistaa ja ketä on realistista auttaa. Maahanmuuttajien lapsiin on perusteltua kohdentaa toimenpiteitä. Jatkon kannalta vuoropuhelu muutosten toteuttajien ja tutkijoiden välillä tulisi toteuttaa jo varhaisessa vaiheessa, jotta saadaan tulevaisuudessa uskottavaa tutkimusta ja tietopohjaa muutosten vaikutuksista.

3. Seuraava työryhmän kokous on tiistaina 27.10. klo 12-14.

HAUS lähettää linkin Teams -kokoukseen.

4. Kokouksen päättäminen ajassa 11.00

#OikeusOppia

